

ชื่อเรื่อง	การพัฒนารูปแบบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามแนวคิดชุมชน การให้คำปรึกษาร่วมกับเครือข่ายการจัดการเชิงระบบ เพื่อเสริมสร้างทักษะความปลอดภัย และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนแก้งเหนือพิทยาคม
ผู้วิจัย	นายรมย์รวินท์ เชิดชู ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะ รองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนแก้งเหนือพิทยาคม อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี
ปีที่ทำการวิจัย	2567-2568

บทคัดย่อ

การพัฒนารูปแบบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามแนวคิดชุมชนการให้คำปรึกษาร่วมกับเครือข่ายการจัดการเชิงระบบเพื่อเสริมสร้างทักษะความปลอดภัยและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนแก้งเหนือพิทยาคม ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการจำเป็นในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามแนวคิดชุมชนการให้คำปรึกษาร่วมกับเครือข่ายการจัดการเชิงระบบ เพื่อเสริมสร้างทักษะความปลอดภัยและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนแก้งเหนือพิทยาคม 2) เพื่อพัฒนารูปแบบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามแนวคิดชุมชนการให้คำปรึกษาร่วมกับเครือข่ายการจัดการเชิงระบบเพื่อเสริมสร้างทักษะความปลอดภัยและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนแก้งเหนือพิทยาคม 3) เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามแนวคิดชุมชนการให้คำปรึกษาร่วมกับเครือข่ายการจัดการเชิงระบบเพื่อเสริมสร้างทักษะความปลอดภัยและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนแก้งเหนือพิทยาคม ดังนี้ 3.1) เพื่อประเมินทักษะความปลอดภัยของนักเรียนหลังทดลองใช้รูปแบบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามแนวคิดชุมชนการให้คำปรึกษาร่วมกับเครือข่ายการจัดการเชิงระบบเพื่อเสริมสร้างทักษะความปลอดภัยและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนแก้งเหนือพิทยาคม 3.2) เพื่อประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนหลังทดลองใช้รูปแบบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามแนวคิดชุมชนการให้คำปรึกษาร่วมกับเครือข่ายการจัดการเชิงระบบเพื่อเสริมสร้างทักษะความปลอดภัยและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนแก้งเหนือพิทยาคม 4) เพื่อประเมินรูปแบบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามแนวคิดชุมชนการให้คำปรึกษาร่วมกับเครือข่ายการจัดการเชิงระบบ เพื่อเสริมสร้างทักษะความปลอดภัยและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนแก้งเหนือพิทยาคม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูโรงเรียนแก้งเหนือพิทยาคม ตำบลแก้งเหนือ อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 24 คน นักเรียนโรงเรียนแก้งเหนือพิทยาคม จำนวน 32 คน ปีการศึกษา 2567-2568 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ คู่มือการใช้รูปแบบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามแนวคิดชุมชนการให้

คำปรึกษาร่วมกับเครือข่ายการจัดการเชิงระบบ เพื่อเสริมสร้างทักษะความปลอดภัยและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนแก้งเหนือพิทยาคม แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) แบบสนทนากลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) แบบตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบ แบบตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบ แบบประเมินทักษะความปลอดภัยของผู้เรียน แบบประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน เป็นเกณฑ์คุณภาพ (Rubric) แบ่งคุณภาพออกเป็น 4 ระดับ แบบประเมินผลรูปแบบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และแบบประเมินความพึงพอใจ จำนวน 20 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการศึกษา ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการจำเป็นในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามแนวคิดชุมชนการให้คำปรึกษาร่วมกับเครือข่ายการจัดการเชิงระบบ เพื่อเสริมสร้างทักษะความปลอดภัยและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนแก้งเหนือพิทยาคม 1) ด้านนโยบาย กฎหมาย ที่เกี่ยวข้อง และกำหนดทิศทาง กลยุทธ์ การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามแนวคิดชุมชนการให้คำปรึกษาร่วมกับเครือข่ายการจัดการเชิงระบบ เพื่อเสริมสร้างทักษะความปลอดภัยและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน พบว่า สถานศึกษายังไม่มีมีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามแนวคิดชุมชนการให้คำปรึกษาร่วมกับเครือข่ายการจัดการเชิงระบบเพื่อเสริมสร้างทักษะความปลอดภัยและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน อย่างจริงจัง และเป็นระบบเท่าที่ควร สถานศึกษาควรกำหนดทิศทางกลยุทธ์ วิสัยทัศน์ ในการบริหารจัดการรูปแบบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 2) การวิเคราะห์สภาพปัญหา ศักยภาพของสถานศึกษา บริบท สังคม ชุมชน พบว่า สถานศึกษาขาดการวิเคราะห์สภาพปัญหาของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครุยังมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์สภาพปัญหาน้อยมาก 3) ด้านการวางระบบ และการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบว่า การวางระบบและแผนการดำเนินงานไม่มีความชัดเจน ทำให้ครูไม่มีความรู้ในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 4) ด้านการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ขาดการกำกับติดตามผลการดูแลนักเรียนอย่างต่อเนื่อง และครูมีภาระงานมาก 5) ด้านแนวคิดชุมชนการให้คำปรึกษาร่วมกับเครือข่ายการจัดการเชิงระบบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน แนวทางการจัดการเชิงระบบในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ควรนำรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ผ่านกระบวนการวงจรคุณภาพ (PDCA) มาใช้ดำเนินงานอย่างมีขั้นตอนชัดเจน เพื่อดูแลนักเรียนอย่างทั่วถึง ผ่าน 5 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล คัดกรองนักเรียน ส่งเสริมนักเรียน ป้องกันและแก้ไขปัญหา และส่งต่อ เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยเน้นการมีส่วนร่วมของครูและบุคลากรทุกฝ่าย 6) ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล ควรมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ 7) ด้านปรับปรุงและพัฒนาเป็นนวัตกรรมการพัฒนารูปแบบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา พบว่า สถานศึกษาขาดนวัตกรรมหรือรูปแบบในการบริหารจัดการสถานศึกษาที่ชัดเจนและสามารถนำไปใช้ได้จริง

2. ผลการพัฒนาารูปแบบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามแนวคิดชุมชนการให้คำปรึกษา ร่วมกับเครือข่ายการจัดการเชิงระบบเพื่อเสริมสร้างทักษะความปลอดภัยและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนแก้งเหนือพิทยาคม ประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 หลักการและแนวคิด องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ เพื่อพัฒนาผู้เรียน เพื่อพัฒนาครู เพื่อพัฒนาโรงเรียน และเพื่อพัฒนาชุมชน องค์ประกอบที่ 3 รูปแบบกระบวนการ ได้แก่ การดำเนินจัดการเชิงระบบ ตามกระบวนการ PDCA ได้แก่ 1) การวางแผน (Plan) 2) การดำเนินการ (Do) 3) การตรวจสอบ (Check) 4) การปรับปรุงแก้ไข (Act) องค์ประกอบที่ 4 แนวทางการนำรูปแบบไปใช้ และองค์ประกอบที่ 5 ผลที่เกิดขึ้นหลังการใช้รูปแบบ ได้แก่ 1) ผลที่เกิดต่อผู้เรียน 2) ผลที่เกิดต่อครู ที่ปรึกษาครูประจำชั้น 3) ผลที่เกิดต่อสถานศึกษา 4) ผลที่เกิดต่อเครือข่ายผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้ปกครอง ชุมชน 5) ผลที่เกิดต่อการขยายผลและการประยุกต์ใช้ในสถานศึกษาอื่น

ผลการพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการสร้างรูปแบบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามแนวคิดชุมชนการให้คำปรึกษาร่วมกับเครือข่ายการจัดการเชิงระบบเพื่อเสริมสร้างทักษะความปลอดภัยและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนแก้งเหนือพิทยาคม พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมในการนำไปใช้ของรูปแบบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามแนวคิดชุมชนการให้คำปรึกษาร่วมกับเครือข่ายการจัดการเชิงระบบ เพื่อเสริมสร้างทักษะความปลอดภัยและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนแก้งเหนือพิทยาคม พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.47$, $SD=0.12$) และผลการประเมินความเป็นไปได้ของการสร้างรูปแบบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามแนวคิดชุมชนการให้คำปรึกษาร่วมกับเครือข่ายการจัดการเชิงระบบ เพื่อเสริมสร้างทักษะความปลอดภัยและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนแก้งเหนือพิทยาคม พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.36$, $SD=0.13$)

3. ผลการใช้รูปแบบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามแนวคิดชุมชนการให้คำปรึกษาร่วมกับเครือข่ายการจัดการเชิงระบบเพื่อเสริมสร้างทักษะความปลอดภัยและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนแก้งเหนือพิทยาคม ดังนี้

3.1 ผลประเมินทักษะความปลอดภัยของนักเรียนหลังทดลองใช้รูปแบบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามแนวคิดชุมชนการให้คำปรึกษาร่วมกับเครือข่ายการจัดการเชิงระบบเพื่อเสริมสร้างทักษะความปลอดภัยและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนแก้งเหนือพิทยาคม พบว่า หลังทดลองใช้รูปแบบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามแนวคิดชุมชนการให้คำปรึกษาร่วมกับเครือข่ายการจัดการเชิงระบบ เพื่อเสริมสร้างทักษะความปลอดภัยและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนแก้งเหนือพิทยาคม โดยภาพรวม อยู่ในระดับ ดี คิดเป็นร้อยละ 74.73

3.2 ผลการประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนหลังทดลองใช้รูปแบบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามแนวคิดชุมชนการให้คำปรึกษาร่วมกับเครือข่ายการจัดการ

เชิงระบบเพื่อเสริมสร้างทักษะความปลอดภัยและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนแก้งเหนือพิทยาคม พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับ ดี คิดเป็นร้อยละ 73.78

4. ผลประเมินรูปแบบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามแนวคิดชุมชนการให้คำปรึกษาร่วมกับเครือข่ายการจัดการเชิงระบบเพื่อเสริมสร้างทักษะความปลอดภัยและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนแก้งเหนือพิทยาคม ดังนี้

4.1 ผลการประเมินรูปแบบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามแนวคิดชุมชนการให้คำปรึกษาร่วมกับเครือข่ายการจัดการเชิงระบบเพื่อเสริมสร้างทักษะความปลอดภัยและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนแก้งเหนือพิทยาคม พบว่า โดยภาพรวมทุกมาตรฐานอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.50$, $SD=0.13$)

4.2 ความพึงพอใจของครูต่อรูปแบบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามแนวคิดชุมชนการให้คำปรึกษาร่วมกับเครือข่ายการจัดการเชิงระบบ เพื่อเสริมสร้างทักษะความปลอดภัยและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนแก้งเหนือพิทยาคม พบว่า ความพึงพอใจของครูต่อรูปแบบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามแนวคิดชุมชนการให้คำปรึกษาร่วมกับเครือข่ายการจัดการเชิงระบบ เพื่อเสริมสร้างทักษะความปลอดภัยและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนแก้งเหนือพิทยาคม โดยภาพรวมระดับ มากที่สุด ($\bar{X}=4.51$, $SD=0.18$)

Thesis Title: The Development of the Implementation Model of Student Support System based on the Community Approach and Counseling in Collaboration with System Management Network to enhance Students' Safety Skills and Desirable Characteristics at Kaeng Nuea Phitthayakhom School

Researcher: Mr Romrawin Cherdchu ; Senior Professional, Deputy Director in Kaeng Nuea Phitthayakhom School, Khemarat District, Ubon Ratchathani Province under the Ubon Ratchathani Provincial Administrative Organization

Research Period: 2024–2025

Abstract

The purposes of this research were to (1) study the current conditions, problems, and needs in implementing the student support system based on the community approach and counseling in collaboration with system management network to enhance students' safety skills and desirable characteristics, (2) develop the implementation model of student support system model based on the community approach and counseling in collaboration with system management network to enhance students' safety skills and desirable characteristics, (3) study the results of using the implementation model of student support system based on the community approach and counseling in collaboration with system management network to enhance students' safety skills and desirable characteristics as follows: (3.1) to assess students' safety skills after the model, and (3.2) to evaluate students' desirable characteristics after the model, and (4) evaluate the effectiveness of the implementation model of student support system model based on the community approach and counseling in collaboration with system management network to enhance students' safety skills and desirable characteristics at Kaeng Nuea Phitthayakhom School. The research sample consisted of 24 teachers and 32 students from Kaeng Nuea Phitthayakhom School, Kaeng Nuea Subdistrict, Khemarat District, Ubon Ratchathani Province, under the Ubon Ratchathani Provincial Administrative Organization, during the academic years 2024–2025. The research instruments included a manual for the implementation model of student support system based on the community approach and

counseling in collaboration with system management network to enhance students' safety skills and desirable characteristics at Kaeng Nuea Phitthayakhom School, in-depth interview form, professional learning community (PLC) focus group discussion form, a model quality assessment form, students' safety skills assessment form , a desirable characteristics evaluation form using a four-level quality rubric, a model implementation evaluation form ,and a satisfaction questionnaire consisting of 20 items using a five-point rating scale. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, and standard deviation.

Research results were as follows,

1) The results of the current conditions, problems, and needs of student support system based on the community approach and counseling in collaboration with system management network to enhance students' safety skills and desirable characteristics at Kaeng Nuea Phitthayakhom School revealed the following: (1) policy, legal framework, and strategic direction of the implementation model; the school had not seriously or systematically implemented student support system based on the community approach and counseling in collaboration with system management network and should establish clear strategic directions and vision for managing the operational model of the student support system. (2) Problem analysis, school potential, and community context; the school lacked systematic analysis of problems related to the implementation of the student support system. Teachers had minimal participation in analyzing these problems. (3) System design and operational planning; the system structure and operational plans were unclear, resulting in teachers lacking sufficient knowledge and understanding to implement the student support system effectively. (4) Implementation process; there was a lack of continuous monitoring and follow-up in student care, and teachers had heavy workloads. (5) Community-based counseling approach integrated with systematic management network: The systematic management approach within the student care and support system should adopt the Professional Learning Community (PLC) model through the PDCA (Plan-Do-Check-Act) quality cycle to ensure systematic and clearly structured implementation. Student care should be conducted comprehensively through five key components: (1) individual student identification; (2) student screening; (3) student promotion and development; (4) prevention and problem-solving; and (5) referral processes. This approach should emphasize the participation of teachers and all relevant personnel to effectively develop students' desirable characteristics and safety skills.

6) Supervision, monitoring, and evaluation continuous and systematic supervision, monitoring, and evaluation processes should be established to ensure effective implementation of the student support system. 7) Improvement and innovation development: the school lacked a clear and practical innovative management model for implementing the student support system in school found that the school lacked clear and practical innovations or models for school administration that could be effectively implemented in practice.

2. Results of the development for the implementation model of student support system based on the community approach and counseling in collaboration with system management network to enhance students' safety skills and desirable characteristics at Kaeng Nuea Phitthayakhom school consisted of five key components: 1) the principles and concepts, 2) the objectives of the model (to develop students, teachers, the school, and the community), 3) process model based on systematic management through the PDCA cycle including plan, do, check and act, 4) guidelines for implementation outcomes after implementation including the outcomes for: students, homeroom and advisory teachers, the school, stakeholders (parents and community) and expansion and application in other schools.

Furthermore, the results of the development and quality validation regarding the appropriateness and feasibility of constructing the implementation model of student support system based on the community approach and counseling in collaboration with system management network to enhance students' safety skills and desirable characteristics at Kaeng Nuea Phitthayakhom school revealed that: the overall evaluation of the model's appropriateness for implementation was rated at a high level ($\bar{x} = 4.47$, $SD = 0.12$). Similarly, the overall evaluation of the model's feasibility was also rated at a high level ($\bar{x} = 4.36$, $SD = 0.13$).

3. Results of the implementation model of student support system based on the community approach and counseling in collaboration with system management network to enhance students' safety skills and desirable characteristics at Kaeng Nuea Phitthayakhom school were presented as follows:

3.1 The result of overall assessment of students' safety skills after the implementation model were rated at a good level, accounting for 74.73 percent.

3.2 The result of overall evaluation of students' desirable characteristics after the implementation model were rated at a good level, accounting for 73.78 percent.

4. The evaluation result of the implementation model of student support system based on the community approach and counseling in collaboration with system management network to enhance students' safety skills and desirable characteristics at Kaeng Nuea Phitthayakhom school were as follow :

4.1 The overall evaluation result of the implementation model according to all standards was at the highest level ($\bar{x} = 4.50$, $SD = 0.13$).

4.2 The overall of teachers' satisfaction of the implementation model was at the highest level ($\bar{x} = 4.51$, $SD = 0.18$).